

KAPLAN ADAM

EKA KURNIAWAN 1975 yılında Endonezya'nın Tasikmalaya şehrinde doğdu. Yogyakarta'da Gadjah Mada Üniversitesi'nde felsefe eğitimi alan Kurniawan, *Kaplan Adam* romanıyla 2016 yılında Uluslararası Man Booker Ödülü'ne aday gösterildi. *Güzellik Bir Yaradır* romanı ise bugüne kadar 34 dile çevrildi.

KAPLAN ADAM

Eka Kurniawan

Çeviri:

Seda Çingay Mellor

KAPLAN ADAM
EKA KURNIAWAN

Bu eser ilk olarak *Lelaki Harimau* adıyla, Endonezyacada basılmıştır.
© Gramedia Pustaka Utama, Cakarta 2004.

İngilizce baskısı 2015'te Verso tarafından *Man Tiger* adıyla yayımlanmış,
Türkçe yayın hakları Verso'dan alınmıştır.

Türkçe yayın hakları:
© 2022 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.
Sertifika No: 46105

İngilizceden çeviren: Seda Çingay Mellor
Editör: Algan Sezgintüredi
Son okuma: Sevim Erdoğan
Özgün kapak tasarımı: Alex Merto
Kapak ve sayfa uyarlama: Betül Güzhan

ISBN: 978 605 198 217 5

Baskı: Mart 2022
Optimum Basım
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1
34295 Küçükçekmece İstanbul
Tel: 0212 463 71 25 • Sertifika No: 41707

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Harbiye Mah. Cumhuriyet Cad. Pak Apt. No: 30
Kat: 1 Daire: 3 Şişli İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
e-posta: domingo@domingo.com.tr
www.domingo.com.tr

Bir

Margio'nun Enver Sedat'ı öldürdüğü akşam, Kyai Jahro güle oynaya balık havuzuyla uğraşıyordu. Hindistancevizi ağaçlarının arasında bir tuzlu su kokusu geziniyor, deniz tiz bir sesle inliyor, yumuşak bir rüzgâr yosunları, mercanları ve lantaneleri* dalgalandırıyor. Havuz, bir kakao plantasyonunun ortasında; ağaçlar bakımsızlıktan kısırlaşmıştı, meyveleri acı biber gibi buruş buruş ve incedi. Yapraklar sadece onları her gece toplayan *tempeb*** fabrikalarının işine yarıyordu. Bu plantasyondan yılanbaşlar ve su yılanlarıyla dolu bir dere geçer, taşkınlarıyla etrafındaki bataklığı kabartırdı. Plantasyonun iflasının ilan edilmesinin üstünden fazla geçmeden insanlar çıkagelmiş, sınır belirlemek için kazıklar çakıp su sümbüllerini ve göz alabildiğine uzanan karmakarışık *kangkong**** yığınlarını temizleyerek bataklığa pirinç ekmişlerdi. Kyai Jahro da onlarla gelmişti ama sadece bir mevsim pirinç yetiştirmişti. Pirinç çok bakım ve zaman istiyordu. Kısa mevsim kültür bitkisi Orion'dan habersiz Jahro,

* Ülkemizde de bulunan, ağaç minesini ve üç ortak gibi adlarla bilinen bir ağaç türü. (e.n.)

** Endonezya'ya özgü, fermente edilmiş bir soya ürünü. (ç.n.)

*** Sebze olarak yetiştirilen tropik bitki, su spanağı. (e.n.)

pirinç yerine daha dayanıklı ve daha az sorunlu yerfıstığı ekmişti. Hasat zamanı tarlaları iki çuval mahsul verince o kadar fıstığı nasıl yiyeceğini düşünmüştü. Böylece bataklık-taki arazisini havuza çevirmiş, içine *mujair* ile *nila* yavruları atmış ve günbatımından önce balıklarını beslemek, havuzdan neredeyse taşan suyun yüzeyinde ağızlarını açıp kapatmalarını seyretmek en sevdiği meşgale olup çıkmıştı.

Balıklarının neşeye batıp çıktığı suya tapyoka ve papaya yapraklarının yanı sıra çeltik fabrikasından aldığı kepeği de döktüğü sırada, uzaklarda bir motosiklet kükredi. Sesi o kadar iyi tanıyordu ki başını çevirmeye zahmet etmedi. *Sura-unun** günde beş vakit çalan davulundan bile daha tanıdıktı. Binbaşı Sadrah'ın parlak, kıpkırmızı Honda 70'i, sahibini *surauya* taşır ya da karısını pazara götürür, Sadrah'ın yapacak başka bir şeyi olmadığı diğer zamanlardaysa akşamüzerleri civarda gezinip durur, sakın köşelerde dolaşır.

Binbaşı Sadrah seksenini geçmişti ama hâlâ formundaydı. Ordudan uzun yıllar önce emekli olmuştu ama her Bağımsızlık Gününde emekli askerlerin arasında dururdu. Valiliğin, hizmetleri karşılığında bir mükâfat olarak ona kahramanlar mezarlığında bir yer verdiği söyleniyordu. Binbaşının çabucak ölmeye davetiye olarak tanımladığı bir şeydi bu. Binbaşı motosikletinin üstünde yalpaladı ve suyun kenarındaki setin yanında durdu. Motoru susturduktan sonra üstünden koyu renk bir bıyığın sarktığı ağızını sildi çünkü bu hareket olmadan kendini kendi gibi hissedemezdi. Jahro, Binbaşı Sadrah gelip yanına dikilene kadar başını kaldırmadı. Bir önceki gecenin yağmur fırtınasından

* Endonezya'ya özgü İslami ibadet binası. Tarihsel olarak zaviyeye yakınken günümüzde alışveriş merkezlerinde, kamuya açık binalarda bulunmasıyla mescide yakın yapılar haline gelmiştir. (ç.n.)

bahsettiler; neyse ki bitkisel kuvvet ilacı firmasının futbol sahasında yaptığı film gösterimi sırasında yağmamıştı ama yine de her havuz sahibini neredeyse can evinden vurmuş olmalıydı.

Aylar önce de benzer bir yağmur fırtınası çıkmış, tam bir hafta sürmüştü. Normalde sudan ziyade çamur olan dere iki metre yükselmiş, kaz sürülerini akıntıyla sürükleyip götürmüş, çevresindeki havuzlar gözden kaybolmuştu. Köylülerin ve çocuklarının karınlarını dolduracak balıklar neredeyse tamamıyla ortadan yok olmuştu. Su çekildiğinde geriye yalnızca salyangozlarla muz bitkilerinin kökleri kalmıştı. Jahro Binbaşı Sadrah'a baktı ve ileride havuzlarına örtüp balıkları korumak üzere ağlar hazırladığını söyledi.

Tam o sırada, yukarısındaki kakao dallarından kaçınmak için eğilen, bisikletli, yaşlı bir adam Jahro'ya seslendi. *Surau*-da çocuklara Kuran okumayı öğreten Ma Soma, bisikletin sete çarpmasını önlemek üzere tam vaktinde yere atladı. İki yumruğuyla gidonu sımsıkı tutmaya devam ettiği için bisikletin arkası dizginleri çekilmiş bir at gibi şaha kalktı. Ma Soma nefes nefese, Margio'nun Enver Sedat'ı öldürdüğünü söyledi. Jahro'nun cenaze namazını kıldırarak için acele etmesi gerektiğini düşündürecek bir tarzda söylemişti bunu. Bu iş son birkaç yıldır Jahro'nun görevleri arasındaydı.

"Aman Allah," dedi Binbaşı Sadrah. Bir an için anlayamadıkları bir espri duymuşçasına şaşkın şaşkın bakıştılar. "Bu öğleden sonra Margio'nun savaş yadigarı, eski, paslı bir Samuray kılıcı taşıdığını gördüm. Hay salak çocuk, el koyduğum Allah'ın cezası şeyi gidip yeniden almamıştır inşallah."

"Almamış," dedi Ma Soma. "Şahdamarını ısırpı koparmış adamın."

Duyulmuş şey değildi. Son on yılda kasabada on iki cinayet işlenmişti ve hepsinde maşete* ya da kılıç kullanılmıştı. Ölüm sebebi hiçbir zaman tabanca ya da hançer değildi; hele ısırik, hiç değildi. İnsanlar, özellikle de kadınlar kendi aralarında kavga ederken dişleriyle saldırırdı ama kimse öyle ölmezdi. Katilin ve kurbanının kimliği haberi iyice sersemletici kılıyordu. Yeniyetme Margio'yu ve yaşlı Enver Sedat'ı hepsi çok iyi tanırdı. Margio birini öldürmeye ne kadar hevesli ya da Enver Sedat denen adam ne kadar iğrenç olursa olsun bu iki karakterin böyle bir trajedide rol alacağı kimsenin aklının ucundan geçmezdi.

Delinmiş bir gırtlaktan fişkırın kanlarla ve ağzıyla dişleri sabah avından sonraki bir ajak köpeğinin** burnu gibi kırmızı, kendi pervasızlığından aptallaşmış, panik içinde sendeleyeyen bir yeniyetmeyle ilgili düşüncelerde kaybolup gitmiş gibi kafa yordukları sırada birkaç saniye geçti. Bu hayalî sahneler inanılmayacak kadar hayret vericiydi. Sadrah anlaşılabilir kelimeler mırıldanıp açık kalan ağzını silmeyi unutturken, dindar Kyai Jahro *inna lillahi* diye fısıldamayı bile ihmal etti. Ma Soma orada dikilip durmaktan bıkmaya başlamıştı; diğerlerine acele etmelerini işaret ederek bisikletini çevirdi ve sanki cinayet henüz işlenmemiş ve cinayete engel olacaklarmış gibi iyice paniğe kapılarak yola koyuldular.

Sadrah'ın o öğleden sonra üstünde hâlâ saronguyla *suraudaki* namazdan eve dönerken, gece bekçilerinin kulübesinden samuray kılıcıyla çıkan oğlanı fark ettiği doğrudu.

* Pala benzeri, tropik bölgelerde yoğun bitkileri kesmede ve ayrıca silah olarak da kullanılan enli, kavisli kesici alet. (e.n.)

** Güney Asya'ya özgü bir vahşi bir köpek türü. Asya yaban köpeği veya kızıl köpek adalarıyla da bilinir. (ç.n.)

Herkes o kılıçtan çocuğun uzun süredir öldürme niyeti beslediğinin kanıtıymış gibi bahsediyordu şimdi. Bekçi kulübesi köyün ortasında, zamanında aşırı büyümüş ama artık kullanılmayan tuğla fabrikasının karşısındaydı. Oğlan ağır ağır yürürken samuray kılıcı elinden sarkıyor, ucu yerde iz bırakıyordu. Derken bir banka oturmuş, kılıcı sallayarak eskiden alarm vermek için kullanılan kesik davula* vurmuştu. Pek çok kişi bunu görmüş ama önemsememişti. Kılıç öyle eski ve paslıydı ki sıskaların sıskası bir tavuğun bile kafasını kesemezdi.

Japonların geride bıraktığı pek çok samuray kılıcı, savaşın bitiminden onlarca yıl sonra süs ya da tılsım niyetine kullanılabilir olmuştu. Sadrah'ın hatırladığı kadarıyla çoğu bakımsız kalmış ve tuzlu havayla aşınmıştı. Belki Margio kılıcını çöplükte ya da tuğla fabrikasının bir yerine saklanmış halde bulmuştu. Sadrah kılıcı fark etmiş ve ne kadar zarar görmüş olursa olsun yine de bir kılıç olduğu gerçeğini göz ardı etmemişti; gerçi çocuğun Enver Sedat'ın yaşamına son vermeye niyetli olduğundan ciddi ciddi şüphe duymamıştı. Komşularının bildiği kadarıyla ikisi arasında bir anlaşmazlık yoktu.

Sadrah samuray kılıcını esasen Margio'nun beyaz yapışkan pirinç arakıyla sarhoş olduğundan ve kavga arandığından endişelendiği için istemişti. Bu çocuklar sarhoş olmayı severdi; bu da sayısız ufak tefek sorunun kaynağıydı. Margio o aşınmış kılıçla kimseyi öldüremezdi ama sarhoşluk onu bir komşunun köpeğini dövmeye itebilir, komşu da karşılık olarak ona bir taş atabilirdi ve işler çığırından çıkardı. Dahası, bir gece önce kuvvet ilacı firmasının futbol

* Tahta veya bambudan yapılan, üzerinde bir veya daha fazla yarık bulunan bir vurmali çalgı, uzun davul. (*e.n.*)

sahasındaki film gösteriminde bir kalabalık toplanmıştı ki bu da delikanlıların arasında gezinen kavgacı iblisi salıverme tehdidini getiren bir olaydı daima. Şiddet ertesi güne sarkar ve sıklıkla günlerce sürerdi. Her ne olursa olsun, alet ne kadar zararsız görünürse görünsün Sadrah'ın kılıfsız bir samuray kılıcının yol kenarında taşınmasından endişe etmek için yeterli sebebi vardı.

Oyuncağını teslim etmeye gönülsüz olan Margio, “Niye?” diye sormuştu. “Bak, yalnızca işe yaramaz bir demir parçası işte.”

“Ama istersen onunla birini öldürebilirsin,” demişti Sadrah.

“Benim planım da o.”

Oğlanın cinayet işlemeye niyetli olduğunu açıkça söylemesine karşın Sadrah aldırmamıştı. Çocuğu tatlı dille ikna etmeye çalışmış, sonunda askerî karargâha götürmekle tehdit etmesinin ardından kılıcı almayı başarmış, eve götürmüş ve arka taraftaki köpek kafesinin üstüne atıvermişti.

Paslı kılıcı çok geçmeden unutmuş ve yaklaşan felakete dair hiçbir ipucu görmemişti. Belki yaşlılık onu kayıtsızlaştırmıştı. Şimdi işe yaramaz kılıca el koyduğu için hafifçe pişmandı. Külüstür silah Margio'da kalmış olsaydı Enver Sedat hâlâ hayatta olabilirdi. Kılıç ona kaç defa vurursa vursun yara bereden ve kırık kemiklerden beteri gelmezdi başına. Binbaşı, oğlanın, boğazını dişlerken Enver Sedat'ı nasıl kucakladığını kafasında canlandırınca ürperdi.

O öğleden sonra delikanlılara mola vermelerini ve illa istiyorlarsa kadınların peşinde koşup o hafta sonu eğlenecek birilerini bulmalarını söylemişti. Ertesi gün onları her zamanki gibi yabandomuzu avına götürecekti. Çocuklar av mevsimi boyunca cumartesi geceleri ayık kalacak kadar uslu

davranırlardı; yoksa davet edilmez ya da daha kötüsü, bir yabandomuzunun dişleriyle deşilirdi. Yanlarında aşufterler sürükleyerek ya da torbaları portakal dolu, utangaç gülümsemeli saygın hanımları selamlayarak kafiler halinde sahile giderlerdi. Yabandomuzlarının uğruna tepeden tırnağa terbiye ve itaat kesilmiş halde saat ondan önce eve döner, sabah ezanı şafakta uyandırana kadar mışıl mışıl uyurlardı. Binbaşı Sadrah, dinlenmek ve yaklaşan yabandomuzu avına hazırlanmak yerine kılı, domuza benzeyen Enver Sedat'ın evine gidip onu öldüren Margio'yu düşünürken, beysiz çocuk, diye söylendi.

Yabandomuzu avının hoşça vakit geçirme aracı haline gelmesi uzun yıllar önceye, Sadrah'ın kasabanın askeri kumandanı olduğu günlere dayanıyordu. Enver Sedat, insanların nadasa bırakılan toprağa bağılıktan geçici olarak kurtulduğu hasat mevsimi sonlarında daima pek hevesli olurdu. Hayatında bir mızrak kaldırmamış ya da tepelerde bir aşağı bir yukarı koşturmamıştı ama daima pirinçli ve kızarmış yumurtalı yemek kutularıyla avcılarını cengelin kıyısına götürcek bir kamyonet sağlardı. Yılda üç defa, mevsimin fırtınasız pazar günlerinde giderek bu sporun tadını çıkarırlardı. Avların arasında ajakları evcilleştirir ve onlara iz sürmeyi öğretirlerdi.

Margio, son zamanlara kadar Sadrah'ın önderliği altında olan avcılarının en başarılısıydı. Sirtında bir yabandomuzu dişinin açtığı yırtığın izi vardı ve mızrağının darbelerine kaç domuzun teslim olup sonunda sürüklenerek canlı canlı tuzağa kapatıldığını bütün arkadaşları bilirdi. Dertleri domuz öldürmek değildi. Hiddetten kudurmuş bir yabandomuzuyla karşı karşıya kaldıklarında bile hayvanı öldürmekten kaçınır, birazcık yaralayıp tuzağa girmeye zorlardı.

Domuzların ölmesini istemezlerdi çünkü daha sonra, av mevsiminin bitiminde düzenlenen eğlencelerde ajaklarla dövüşürüyorlardı. Bu aptal hayvanlara yönelik stratejik avlarda Margio, güçlü adımları ve amansız mızrağıyla çoban olarak bilinir hale gelmişti. Yabandomuzunun yanında, hayvanın hızına ayak uydurarak koşma rolünü üstlenecek cesaret pek kimsede yoktu. Margio'nun etrafındakilerin saygısını kazanmasını sağlayan bir özellikti bu.

Sadrah birkaç hafta önce Margio'nun ortadan kaybolduğunu öğrendiğinde dehşete kapılmıştı. Çocuk gitmişti ve nerede olduğunu kimse bilmiyordu. Arkadaşlarından bazıları, balıkçılarla birlikte ağ çekmek ya da vatoz avlamak için sık sık gittiği kıyıya bakmışlardı ama orada Margio'yu gören yoktu. Önceki iki hafta boyunca bir sirk, futbol sahasında kamp kurmuştu ve sonunda herkes Margio'nun büyük ihtimalle kasabadan kasabaya gezen göstericilere katıldığı sonucuna varmıştı. Bu fikir, yırtıcı ajaklarla yabandomuzu mevsimini karşılamaya hazır olan Sadrah'ı paniğe sevk etmişti. Çoban olarak Margio'nun yeri doldurulamazdı. Bir önceki hafta ilk av hayal kırıklığıyla sonuçlanmıştı. Ancak iki yabandomuzunu, o da büyük ölçüde ajakların çevikliği sayesinde tuzağa kapatmayı başarmışlardı. Aynı gün, Margio'nun babasının öldüğünü duymuşlardı.

Adı Komar bin Syueb'di ve ölümü, kayıp oğlunu eve getirmişti. Çocuğun dönüşü, kimseyi avın başarısızlığı yüzünden kalbi kırılmış Sadrah kadar sevindirmemişti. Ne var ki Sadrah, matem dönemine hürmetinden ötürü ona ertesi pazar cengele dönme daveti yollamaya cesaret edememişti. Margio, avcılar bir kafesin içinde ciyaklayan iki domuzla ve deri kayışlarla birbirlerine bağlanmış düzinelerce tazıyla kamyonetlerinden atladığında ortaya çıkmıştı. Onlara el

sallamıştı; babasının gömülmeyi beklediği gerçeğine karşın neşeliydi.

Cenazenin üstünden fazla bir süre geçmeden Margio Sadrah'ın evine gelmişti. Arka avludaki tazıları sevgiyle okşamıştı. Çömelmiş, hayvanları teker teker kucaklamış, kullarındaki kiri temizlemiş ve pantolonunun paçalarıyla terliklerini dişlemelerine izin vermişti. Yüzünde kederden eser yoktu. Aksine, beklenmedik bir bahsi kazanmışçasına, inanılmaz derecede mutlu görünüyordu.

Binbaşı Sadrah, oğlanın babasıyla geçinemediğini uzun süredir biliyordu; hatta ihtiyarın ölmesini istediğinden bile şüphelenmişti. Aileyi köye geldikleri günden beri, Margio'nun diğer çocukları kendisiyle oynamaya kandırmasını sağlayan bir torba misketi olan sümüklü bir çocuk olduğu günden beri tanıyordu. Babayı da tanıyordu ve gaddar adamın çocuğu en küçük kabahatinde dövdüğüne şahit olmuştu. Babası gitti, bu temiz kalpli çocuk da sevincini saklayamıyor, diye düşünmüştü Sadrah. Margio onun yaklaştığını görünce, hiç tereddüt etmeden ertesi hafta av olup olmayacağını sormuştu. Kendi yemeğini getirmesi ve çobanlık mevkiinden vazgeçmesi gerekse bile katılmak istiyordu.

Ama Sadrah mevkiini ona geri vermişti elbette.

Eh, Margio'nun gelecek pazar yabandomuzlarına çobanlık etmek üzere orada olmayacağı kesindi artık. Kör olası çocuk, diye düşündü Sadrah. Daha önce, bacakları bir saronga sarılı, kılıcı omzuna dayamış eve taşır, kendini halifelerin savaşlarla yıkıma uğramış çağında yaşar hissederken, bir kavga çıkarsa Margio'nun da karışacağı aklının ucundan bile geçmemişti. İster ayık ister sarhoş, delikanlılar çok kavga ederdi. En ufak kışkırtmada yumrukları savurmaya her

zaman pek hevesliyidiler: Bir *dangdut** konserinde kazara çarpışma, sinemada sahnenin görülmesini engelleyen bir kafa ya da beğendikleri bir kızın başka bir erkekle birlikte yürürken görülmesi... Cumhuriyet tarihinin genel olarak huzurlu, savaşın askerlere bırakıldığı bir dönemde yaşamak, bu çocukları pervasız kılmıştı. Kasabanın askerlerine komuta ettiği yıllarda bu kavgaları durdurmak, Sadrah'ı her şeyden fazla meşgul ederdi. Ama bildiği kadarıyla Margio, gücü herkes tarafından bilinmesine karşın hiçbir zaman bu şiddetin bir parçası olmamıştı.

Evde oturmayı sevmeyen bir çocuktü ama terbiyeliydi. Vaktini dalaşarak harcayacak kadar aptal değildi; gün içinde ufak tefek işler yapar, kazandığı parayı sigara ve biraya harcardı. İçine kapanıktı ama yine de tatlıydı. Babasından nefret ettiğini herkes bilir, ihtiyarın işini bitirebilecek beceride olduğu düşünülürdü ama asla öyle bir şeye kalkışmamıştı. Kesinlikle bela çıkararan biri değildi. Sadrah, birini öldürdüğünü duyduğunda inanmamıştı.

Margio'nun zararsız olduğuna o kadar kaniydi ki birini öldürmek istediğini söylediğini hemen unutmuştu. Akşam yaklaştığında tazıları mezbahadan alınma kızartılmış tavuk sakatlarıyla beslemiş, sonra Honda 70'i dışarı çıkarmıştı. Motoru seneler önce yerel bir emniyet amirinden almıştı ve ne evrakı ne de plakası vardı ama şansına bir kere bile ceza yememişti. Emniyet amiri motora muhtemelen bir üçkâğıtçıdan alıp el koymuştu; aleti aylarca kimse arayıp sormamış ve motor sonunda Sadrah'ın olmuştu. El koyulan bir sürü motor vardı; emniyet müdürü o zamandan beri daha yeni modeller önermişti ama Sadrah eski gözdesine sadık kalmıştı. Sık sık bozulmasına ve bir çeltik

* Endonezya'da folk ve geleneksel pop müziği türü. (ç.n.)

fabrikasından daha gürültülü olmasına karşın motorun eski moda görüntüsünü seviyordu belki de.

Kask takmadan, ayağında yalnızca terliklerle kasabada kükreyerek dolanır, plantasyondan geçen patikadan sahile ve çeltik tarlalarına giderdi. Akşam esintisinden hoşlanır, manzaraya bayılır ve yanından geçtiği insanları selamlardı. Arada sırada birinin makineyi elden geçirmesi için tamirhaneye uğrar, başka zamanlardaysa motorunun egzozundan daha fazla duman çıkaran bir pipoyla turuna devam etmeden önce bir tezgâhta durup bir bardak kahve isterdi. Jahro'yu göletin yanında gördüğünde yalnızca bir anlığına durmaya niyetliydi aslında ama Ma Soma'nın getirdiği haberle akşam gezintisi yarım kalmıştı.

Binbaşı Sadrah bir hindistancevizi ağacına yaslanmış motoruna koşturdu, bindi ve ayağıyla marşı harekete geçirmeye çalıştı. Her zaman sorundu bu. Motor birkaç kere canlanıp sustu. Binbaşı motor çalıştığında nihayet bir şans yakalayıp gaz vererek teneke bir trampeti andıran takırtılar çıkmasına yol açtı. Motorun yeniden duracağından endişelenerek Kyai'ye, yani Kuran öğretmenine arkasına binmesi için işaret etti. Kyai Jahro el ve ayaklarını muslukta yıkayıp kepeğin kalanını havuzuna döktükten sonra binbaşının arkasına sımsıkı yerleşti. Önceki akşamın yağmurundan kayganlaşmış engebeli patikada ilerlerken motosiklet, ateşi çıkmış bir eşekten daha çelimsiz geliyordu. İki adamın ağırlığı motora öyle bir yük bindiriyordu ki arada sırada ayaklarıyla iterek alete yardımcı olmaları gerekiyordu. Motor futbol sahasının yanında düz, engebesiz yola gelince hızlandı. Ma Soma antika bisikletiyle motoru biraz uzaktan takip ediyordu.

“Tavuk çalardı, çocuğun yaptığı tek kötü şey buydu,” dedi Jahro. “Tavuklar da babasınının zaten.”

Sır değildi. Köydeki herkes Margio'nun sık sık babasının tavuklarını çaldığını bilirdi. İhtiyacı olduğundan değil, garazından. "Çocuğun birinin gırtlığını dişlemeyi düşünecek kadar aklından ne zoru varmış, hiç bilmiyorum," dedi Sadrah.

Enver Sedat, kadınların alçalıp yükselen hıçkırıklarının yankılandığı, genellikle aydınlık, şimdiyse merhametsiz bir hüznle kasvete bürünmüş oturma odasının zemininde, kahverengi batık bir örtünün altında yatıyordu. Kumaş sırlıklam kırmızıydı ve cesedin dış hatlarına göre kıvrılmıştı, kansa hâlâ yere yayılıyordu. Koyu ve pıhtılı. Yaşayanlarla ölülerin dünyalarını birbirinden ayıran perdeyi açmaya kimse cüret edemiyordu çünkü herkes bütün hayaletlerden daha gaddar görünümlü açık yaranın farkındaydı. Yaranın sırf düşüncesi bile mide bulandırıyor, herkes cesetten uzak duruyordu.

Bir devriye arabasının içinde iki polis geldi. Arabanın kırmızı ışığı, siren susturulduktan sonra bile dönmeyi sürdürdü. Polislerin ikisi de kapıda donup kaldı. Örtüyü tersine çevirme hakkı sadece onların, bir saniyelğine açıp hemen kapattılar. Orada kalmaları için hiçbir neden olmamasına karşın, kendilerini olayın ayrılmaz bir parçası olarak hissediyorlardı şimdi. Enver Sedat'ın karısı, cesedi otopsi için götürmelerine izin vermedi ki makuldü. Ölüm sebebiyle ya da katille ilgili bir gizem yoktu sonuçta. Enver Sedat'ın incelenmesi gerekmiyordu; sadece dinî töreler gereği yıkılacak, yarası pamukla kapatılacak, namazı kılınacak ve hemen defnedilecekti.

Ertesi sabaha kadar gömülmesi mümkün görünmüyordu. En küçük kızı Maharani üniversitedeydi ve şafaktan önce gelemezdi. Kızın daha bir gece önce evde oluşu, olayın